

הקדמה וסיכום לפרק ג'

א י ס ו ר ת ח ו מ י ן

כתוב בתורה " אל יצא איש ממקומו ביום השביעי"

מכאן למדו חכמים שאסור לצאת מתחומו, וכמה הוא תחומו, שיעור שנים עשר מיל כמחנה ישראל אך גזרו חכמים שלא יצאו חוץ לאלפים אמה.

ומותר להסתובב בכל העיר וחוצה לו אלפים אמה לכל רוח.

אך תקנו לנו חכמים עירוב דהיינו שיכול בסוף אלפים אמה לשים מזוץ שתי סעודות והרי כאן דירתו ועל ידי זה יכול מכאן ללכת עוד אלפים אמה.

אך זה עלינו לדעת שמה שנשכר בצד זה מפסיד בצד השני, כלומר חכמים התירו לך אלפים אמה לכל רוח אך כמה שאתה מוסיף על האלפים בצד אחד יורד לך מהצד שכנגד וכמו מקל כמה שאתה מזיז לצד א' הוא מתמעט מצד ב' ולכן אם הניח עירוב לצד מערב לילך עוד אלפים אין לו לצד מזרח ולו פסיעה אחת גם לא, ואם הניח העירוב אחר אלף אמה ומשם יש לו עוד אלפים יחד שלשת אלפים אמה לצד מערב, אם כן נשאר לו לצד מזרח אלף אמה.

אין מניחין עירוב תחומין אלא לדבר מצוה

כאן בפרק ג' מוזכרים כמה סוגי עירובין חלקם לא מועילין או מועילין בגלל מקום העירוב וחלקם בגלל סוג העירוב לדוגמה מים ומלח סוג העירוב אינו מועיל מפני שאינו מזוץ, ונתנו באילן למעלה מעשרה טפחים אינו מועיל מפני שמקום העירוב אינו טוב מפני שקנה שביתה ברשות הרבים ועירובו נמצא ברשות היחיד ואינו יכול להגיע לעירובו כי זה מוציא מרשות לרשות.

העירוב קונה לו שביתה בבין השמשות ולכן א. אם העירוב לא היה בין השמשות לא קנה לו שביתה.

ב. אם אחר בין השמשות נאבד העירוב וכד' עירובו עירוב כי כבר קנה לו שביתתו בין השמשות.

ג. אם שם עירובו במקום שלהוציאנו משם צריך לעבור על איסור שבות וכידוע לא גזרו חכמים על איסור שבות בין השמשות במקום מצוה אי לכך עירובו עירוב כי בין השמשות שאז קנה שביתתו יכול ליטול עירובו.

מובא לנו פה בפרקין עוד 3 אופנים בעירוב

1. **עירוב על תנאי.** פירוש ששם ב' עירובין בב' צדדים ועושה תנאי אם יבוא חכם למזרח עירובי למזרח וכו' עירובו עירוב כי אמרינן יש ברירה.

2. **יו"ט הסמוך לשבת** ר"א סובר שתי קדושות הם וחכמים הסתפקו אם שתי קדושות הם או קדושה אחת אי לכך סובר רבי אליעזר דאפשר לערב יום א' להכא ויום ב' להתם וכו' וכן נאכל עירובו בראשון אינו עירוב לשני אך חכמים בזה הם מודים לו דאינו עירוב לשני דדילמא ב' קדושות הוי אך אי אפשר לערב לב' צדדים או רק ליום אחד דדילמא ב' קדושות הוי.

3. **שני ימים טובים של ראש השנה** בזה לחכמים ברור שקדושה אחת הוא ורבי יהודה סובר שתי קדושות הם.